

Årsberetning 2008

Sammendrag

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Det Europæiske
Arbejdsmiljøagentur

Nøgleaktiviteter i 2008

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA) har til opgave at bidrage til at beskytte arbejdstagerne i Europa ved at indsamle, analysere og formidle oplysninger om arbejdsmiljø samt fremme en forebyggelseskultur med hensyn til ulykker og dårligt helbred.

I 2008 omfattede disse aktiviteter på en række væsentlige områder, da agenturet ønskede at sætte fokus på, at organisationer i en tid med globale økonomiske vanskeligheder ikke kan tillade sig at bagatellisere betydningen af arbejdsmiljø.

Agenturets arbejde i 2008 udsprang af [fællesskabsstrategien for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, 2007-2012](#), som skal reducere antallet af arbejdsbetingede ulykker og erhvervs sygdomme i hele EU, og understrege agenturets betydning.

I 2008 vedtog agenturets bestyrelse også agenturets nye femårige [strategi for 2009-2013](#), som omfatter et nyt flerårigt arbejdsprogram, der er nært forbundet med agenturets langsigtede mål og værdier.

INDSAMLING OG ANALYSE AF OPLYSNINGER

Det Europæiske Observatorium for Risikoovervågning (ERO) [har som en af aktiviteterne gennemført](#) en undersøgelse af forskellige metoder til at foregribe de fremtidige arbejdsmiljørisici, der kan opstå som følge af nye teknologier og nye måder at tilrettelægge arbejdet på. Agenturets *fremsynsprojekt* vil omfatte en tiårig horisont og bistå de politiske beslutningstagere med at gøre noget *nu* for at tage vare på de europæiske arbejdstagere.

Agenturet færdiggjorde sin [ekspertprognoser om kemiske risici i fremvækst](#), der er den sidste i en række højtprofilerede rapporter, som samler de seneste oplysninger på arbejdsmiljøområder i hastig forandring og identificerer problemstillinger, som forskerne og de politiske beslutningstagere bør have fokus på. Rapporten om kemiske risici i fremvækst indkredser grupper af stoffer, herunder kræftfremkaldende stoffer og

sensibiliserende og allergifremkaldende kemikalier, som navnlig giver anledning til betæneligheder på grund af deres indvirkning på arbejdstagernes sundhed.

I andre publikationer fra ERO opsummeredes den aktuelle viden om [erhvervs mæssig eksponering af hud og om arbejdsbetingede hudsygdomme](#), [udsættelse for vibrationer](#) og den betydning, de kan have for helbredet, samt [nanopartikler](#) og deres mulige indvirkning på sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen.

Projektet "*arbejdsmiljø i tal*" udgjorde fortsat et evidensgrundlag for forebyggelsen af arbejdsulykker og erhvervs sygdomme ved at sammenligne statistikker fra forskellige kilder og europæiske lande. I 2008 havde projektet fokus på affaldshåndtering og luftvejssygdomme.

Det fremgik af en ny [ekspertprognose om psykosociale risici i fremvækst](#), at stadig flere arbejdstagere i Europa er udsat for stress og andre psykosociale risici. Der blev tilrettelagt et seminar om psykosociale risici og konsekvenserne heraf, og der blev indsamlet statistikker vedrørende stress i rapporten "*OSH in figures: Stress*".

[ESENER \(europæisk virksomhedsundersøgelse af nye risici og risici i fremvækst\)](#) blev iværksat i 2008. Som led i dette projekt indsamles der oplysninger fra arbejdsmiljørepræsentanter og chefer om den måde, som risikostyringen for øjeblikket gennemføres på arbejdspladsen, navnlig inden for psykosociale risici.

Der blev indgået et *aftale* som led i "[NEW OSH ERA-projektet](#)", der bidrager til at koordinere forskningen i nye risici og risici i fremvækst på europæisk plan. *Aftalen* fastsætter de emner, der vil blive prioriteret i forbindelse med fælles forskningsaktiviteter mellem forskellige lande i Europa.

På området *arbejdsmiljøinformation*, som fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne om informationsindsamling og -søgning, udarbejdede agenturet tre større rapporter til støtte for *kampagnen "Et sundt og sikkert arbejdsmiljø"* om arbejdspladsvurdering i 2008-2009 og tilrettelagde en *prisuddeling for*

god praksis. Prisuddelingen er en anerkendelse af virksomheder og andre organisationer, der på fremragende vis har bidraget til at fremme arbejdspladsvurderinger.

En ny rapport, [beskyttelse af arbejdstagere i hotel-, restaurations- og cateringsektoren \(HORECA\)](#), giver et overblik over sektoren, nogle af de risici, der er fremherskende i sektoren, og forskellige måder, arbejdstagerne kan beskyttes.

Agenturet udarbejdede også oplysninger af sikkerheds- og sundhedsmæssige risici i vejtransportsektoren.

Der blev arbejdet på en kommende rapport om økonomiske incitamenter, som vil give et overblik over de forskellige tiltag, som landene i Europa tilbyder for at fremme gode arbejdsmiljøpræstationer. En gennemgang af litteraturen om *arbejdsmiljø og økonomiske resultater i små og mellemstore virksomheder* undersøger forbindelsen mellem økonomiske fordele og gode arbejdsvilkår.

Agenturet deltog i planlægningen af *projektet sundhedsfremme på arbejdspladsen*, hvor der vil blive indsamlet og formidlet oplysninger, som kan støtte udarbejdelsen af kampagner for sundhedsfremme på arbejdspladsen.

Der blev udarbejdet praktiske oplysninger om de arbejdsmiljøproblemer, der rammer [rengøringsmedarbejdere](#), samt casestudier af integrering eller *mainstreaming* af arbejdsmiljø på uddannelsesområdet.

Efter kampagnen i 2007 om muskel- og skeletbesvær, "[Let belastningen](#)", offentliggjorde agenturet sin [rapport om forebyggelse af muskel- og skeletbesvær](#) med rådgivning om forebyggelse af muskel- og skeletbesvær på arbejdspladsen.

Der blev indsamlet information om vedligeholdelse af bygninger og udstyr på arbejdspladsen, som vil indgå i agenturets *kampagne for et sundt og sikkert arbejdsmiljø* i 2010-2011 i hele Europa.

Der blev i 2008 indgået en kontrakt om et nyt, fælles temacentrum, som er et konsortium af vigtige arbejdsmiljøinstitutioner i hele EU. Temacentret vil blive agenturets vigtigste leverandør af ekspertviden på arbejdsmiljøområdet. Kontrakten kan forlænges i op til fire år.

KOMMUNIKATION, KAMPAGNER OG MARKEDSFØRING

Med hensyn til agenturets aktiviteter inden for kommunikation og formidling af arbejdsmiljøinformation blev der gjort en indsats for at fremme [kampagnen "Et sundt og sikkert arbejdsmiljø" om arbejdspladsvurdering](#). En grundig arbejdspladsvurdering er hjørnestenen i arbejdsmiljøledelse. I forbindelse med kampagnen har over 7 000 personer indtil videre deltaget i seminarer, uddannelsesarrangementer og workshops, og der er uddelt ca. 2 millioner trykte publikationer.

Kampagnen er den første, der er baseret på den ny toårig model, der giver mere tid til forberedelse og opfølgning, navnlig med hensyn til fremme af god praksis, og til udvikling af de netværk og partnerskaber, der er af central betydning for dens succes. Ved udgangen af 2008 havde 17 organisationer tilmeldt sig som [officielle kampagnepartnere](#).

Den Europæiske Arbejdsmiljøuge blev afholdt fra den 20. til den 24. oktober 2008, hvor hundredvis af arrangementer og aktiviteter fandt sted i hele Europa.

Til kampagnen blev der udviklet en ny, mere fleksibel model for støtte til Focal Points'ne, som normalt er de nationale arbejdsmiljøorganer i de forskellige europæiske lande. *Bistandspakken til europæiske kampagner* (European Campaign Assistance Package (ECAP)) er baseret på tjenesteydelser fra agenturets kontrahenter.

[Afslutningsarrangementet for "Let belastningen"-kampagnen](#) i 2007 fandt sted den 26. februar 2008 og indkluderede uddelingen af de [europæiske priser for god praksis](#), som tildeles organisationer, der på fremragende vis har bidraget til at nedbringe muskel- og skeletbesvær.

Agenturet offentliggjorde sit arbejde via Google AdWords og markedsførte sine nye rapporter om psykosociale risici og HORECA-sektoren gennem nationale pressemeddelelser.

Der blev foretaget en [ekstern evaluering af agenturets tidligere kampagner](#) og initiativer i 2008.

Nye værktøjer og direkte "indgange" blev føjet til [agenturets hjemmeside](#), og der blev lanceret

et websted til [Napo](#), den populære tegneseriefigur. Der blev nedsat et brugerpanel, som skulle overvåge effektiviteten af agenturets hjemmeside.

Agenturet videreførte også sit publikationsprogram og formidlede arbejdsmiljøoplysninger til en lang række forskellige grupper.

UDVIKLING AF NETVÆRKET

Agenturet fortsatte udviklingen af sine netværk på EU-plan, idet forbindelseskontoret i Bruxelles koordinerede dets arbejde med Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg m.fl.

Agenturet var fortsat inddraget i programmer, som potentielt forbereder lande på at tiltræde EU, ved at harmonisere deres arbejdsmiljøaktiviteter med aktiviteterne i de eksisterende medlemsstater.

I 2008 videreførte agenturet sin indsats for at styrke samarbejdet med sine internationale partnere – navnlig Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO), Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og Udvalget af Arbejdstilsynschefer (SLIC) – for at udveksle erfaring og eksempler på god praksis og finde synergier i kampagne- og oplysningsaktiviteter.

UDSIGTER FOR 2009

I 2009 vil der være særlig fokus på følgende: gennemførelse af agenturets prognosemetoder for nye risici og risici (formentlig i første række undersøgelse af energi og miljø), indsamling af data om de risici, som kvinder står over for på arbejdspladsen, som led i projektet "arbejds miljø i tal", fremlæggelse af de første resultater af [ESENER-undersøgelsen](#), udarbejdelse af rapporter om arbejdsmiljørisici i transportsektoren og forskning i offentlige og private indkøb og deres rolle med hensyn til at anvende økonomiske incitamenter til fremme af god arbejdsmiljøpraksis.

Desuden vil kampagneaktiviteterne i 2009 omfatte det andet år af [kampagnen "Et sundt og sikkert arbejdsmiljø"](#) om arbejdspladsvurdering med uddeling af [priser for god praksis](#) og adgang til kampagnerapporter og online-værktøjer til arbejdspladsvurdering samt afslutningsarrangementet for kampagnen i november. Samtidig vil der blive truffet forberedelser til agenturets næste kampagne om et sundt og sikkert arbejdsmiljø, som vil have fokus på sikker vedligeholdelse i 2010-2011.

Der etableres igen kampagnepartnerskaber, og der udarbejdes kampagnemateriale (herunder kampagneshjemmesiden) på 22 sprog.

Der vil blive foretaget en ekstern evaluering af den nye kampagnemodel og af den nye ECAP-finansieringspakke.